

پاره شدن زودرس کیسه‌ی آب جنین

یکی از مشکلاتی که بعضی از خانمهای باردار تجربه می کنند، پاره شدن کیسه آب است. شاید تصور کنید این مشکلات فقط در ماه آخر حاملگی اتفاق می افتد اما این تصور، اشتباه است. پارگی کیسه آب ممکن است در هر زمانی رخ دهد. این اتفاق گاهی با دفع ترشح روشن یا نشت مقدار کمی اشتباه گرفته می شود.

کیسه آب چیست؟

چرا وجودش اهمیت دارد؟

در اولین هفته‌ای که جنین داخل رحم تشکیل می شود، کیسه‌ای به دور او شکل می گیرد که درون این کیسه مقداری آب وجود دارد. این مایع که برای ادامه حیات جنین لازم و حیاتی است، به نام مایع آمنیوتیک معروف است. جنین تقریباً در داخل این مایع شناور است و این مایع نقش مهمی در سلامت او دارد. اگر جنین تحت فشار قرار بگیرد و میزان مایعات کاهش پیدا کند، ممکن است دچار عارضه‌ها و اختلال‌های جدی شود و حتی گاهی اوقات، این مساله به از دست رفتن یک عضو یا مرگ وی منجر می شود.

وظایف این کیسه چیست؟

وجود مایع در کیسه آمنیوتیک و در اطراف جنین، هم جلو آسیب‌ها و حوادث را می گیرد و هم در حقیقت بستری است که جنین به وسیله آن می تواند به زندگی طبیعی خود ادامه دهد و در صورت کاهش مایع درون آن خطرهای زیادی او را تهدید می کند.

چرا کیسه آب پاره می شود؟

علت اصلی پارگی کیسه آب در دو سوم موارد نامشخص است، اما یکی از دلایلی که مشخص و شایع اند، عفونتها هستند.

عفونتی که بتواند وارد خون شود، می تواند برای جنین خطرناک باشد، چرا که با افزایش درجه حرارت مادر این مساله می تواند زمینه ساز پارگی کیسه آب شود.

عفونت حتی موضعی هم می تواند سبب پارگی زودرس شود. چنین عفونتی اگر در قسمت دستگاه تناسلی ایجاد شود، ممکن است به طرف رحم حرکت کرده و سبب آزاد شدن مواد التهابی (پروستاگلاندین‌ها) و پاره شدن کیسه آب شود. از عوامل دیگر می توان به تروما (ضربه)، حوادث، تصادفات و زمین خوردن شدید اشاره کرد که می تواند باعث پارگی کیسه آب شود.

ناهنجاری‌های رحمی مانند رحم تک شاخ، دو شاخ یا انواع دیگر، نارسایی‌هایی که در دهانه رحم وجود دارد، طول کوتاه دهانه رحم و باز شدن ناگهانی دهانه رحم نیز می توانند به پاره شدن کیسه آب منجر شود. اندازه طول دهانه رحم اگر کمتر از حد عادی باشد، می تواند زمینه ساز پارگی زودرس کیسه آب شود. اختلال‌های وضعیت قرارگیری جنین در رحم و همچنین برخی از بیماری‌ها از جمله بیماری‌های مادر نظیر فشارخون و دیابت که با افزایش میزان مایع آمنیوتیک همراه است، می تواند باعث پارگی زودرس کیسه آب شود. به طور کلی می توان گفت هر علتی که باعث اتساع بیش از حد رحم شود و حجم مایع آمنیوتیک را افزایش دهد، می تواند به پارگی زودرس کیسه آب منجر شود.

چند قلبویی، سابقه پارگی آب در بارداری‌های قبلی و جراحی‌های قبلی دهانه رحم نیز می تواند در این امر دخیل باشد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

کد: KH - NC - HE119	بیمارستان خاتم الانبیا
تاریخ تدوین: 1400/01	میانه
تاریخ ابلاغ: 1400/01	

عنوان:

پاره شدن زودرس کیسه آب جنین

تهیه و تنظیم: پریسا مختاری

سوپروایزر آموزشی و آموزش سلامت

تحصیلات: ارشد پرستاری

در هفته های بالاتر، حدود 34 تا 36 هفتگی، اگر پارگی کیسه آب واضح نباشد، مادر باید تحت نظر باشد و روزانه آزمایش های لازم انجام شود و از نظر بروز تب هم کنترل شود.

همچنین ضربان قلب جنین و علائم حیاتی او چک می شود، تا دچار مشکل خاصی نشود. معمولاً آنتی بیوتیک هم با نظر پزشک برایش تجویز می شود. اگر پارگی کیسه آب واضح و زیاد باشد، نگه داشتن بچه صلاح نیست، چرا که ممکن است روی بند ناف فشار وارد شده و این موجب اختلال در جریان خون بچه شود. در این شرایط باید به بارداری خاتمه داد. در مواردی که پارگی اندک است، گاهی حتی دیده شده که استراحت مادر می تواند سبب تشکیل مجدد مایع آمنیوتیک شود.

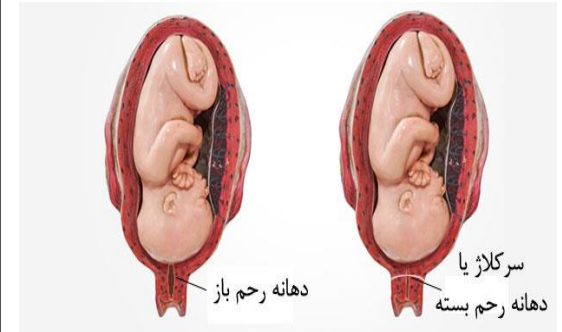
منبع:

- ✓ ویلیامز 2018
- ✓ نواک 2020

آدرس: میانه_ بیمارستان خاتم الانبیا

تلفن: 04152220901-5

آیا می توان مانع از پارگی کیسه آب شد؟ گاهی اوقات نمی توان جلوی برخی مشکلات را گرفت، اما در مواردی که مشکلات دهانه رحمی وجود دارد، می توان با دوختن دهانه رحم و برخی اقدامات دیگر مانع از پارگی کیسه آب شد. خوشبختانه اکثر پارگی های کیسه آب در اواخر بارداری اتفاق می افتد ولی در هر شرایطی ممکن است، ایجاد شود. این مشکل در ماههای پایین بارداری کمتر اتفاق می افتد.

بعد از پارگی کیسه آب چه اقدامی باید انجام شود؟

از آنجایی که جنین می تواند از هفته 26 تا 28 هفتگی به بعد زنده بماند و قبل از آن معمولاً بچه قادر به زنده ماندن نیست، اگر پارگی قبل از هفته 26 باشد، متأسفانه عوارض بیشتری سلامت مادر و جنین را تهدید می کند، چرا که نمی توان بچه را نگه داشت و مادر باید بستری شود و تحت نظر قرار بگیرد.